

Türkçe Konuşanlar İçin
İngilizce
Kelimelerin
Söyleniş Kuralları

Kenan AKARSLAN

AKADEMİSYEN
KİTABEVİ

© Copyright 2019

Bu kitabin, basım, yayın ve satış hakları Akademisyen Kitabevi A.Ş.'ne aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabı tamamen ya da bölümleri mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik kağıt ve/veya başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz, dağıtılamaz. Tablo, şekil ve grafikler izin alınmadan, ticari amaçlı kullanılamaz. Bu kitap T.C. Kültür Bakanlığı bandrolü ile satılmaktadır.

ISBN

978-605-258-279-4

Kapak ve Sayfa Tasarımı

Akademisyen Dizgi Ünitesi

Kitap Adı

Türkçe Konuşanlar İçin İngilizce
Kelimelerin Söyleniş Kuralları

Yayınçı Sertifika No

47518

Baskı ve Cilt

Bizim Dijital Matbaa

Yazar

Kenan AKARSLAN

Bisac Code

FOR000000

Yayın Koordinatörü

Yasin Dilmen

DOI

10.37609/akyd.917

GENEL DAĞITIM

Akademisyen Kitabevi A.Ş.

Halk Sokak 5 / A

Yenişehir / Ankara

Tel: 0312 431 16 33

siparis@akademisyen.com

www.akademisyen.com

İÇİNDEKİLER

BİRİNCİ BÖLÜM	1
KELİMELERDE HECE VURGUSU NEDEN ÖNEMLİDİR	1
İKİNCİ BÖLÜM	5
İNGİLİZCE'DE SESLER	5
1.Türkçe'de aynı telaffuz edilen fonetik semboller.	6
2.Türk alfabesinde bulunmayan ve öğrencilere zorluk yaratılan semboller	6
ALIŞTIRMALAR	10
Alıştırma 1	11
Alıştırma 2	11
Alıştırma 3	12
Alıştırma 4	13
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM	15
TÜRK ÖĞRENCİLERİ ZORLAYAN NOKTALAR	15
1.İNGİLİZCE KELİMELERDE ANLAMDA FARK YARATAN SESLER	15
1./w/ ve /v/ farkı	15
2./θ/ ve /ð/ farkı	16
3./θ/ ve /t/ farkı	16
4./ð/ ve /d/ farkı	16
5./ð/, /θ/, ve /t/ farkı	16
6./e/ ve /æ/ farkı	17
7./ɒ/ ve /ɔ:/ farkı (Hiçbiri Türkçe'deki kısa 'o' harfi gibi okunmaz.)	17
8./a:/ ve /ɒ/ farkı (Hiçbiri Türkçe'deki kısa 'o' harfi gibi okunmaz.)	17
9./ɒ/ ile /ʌ/ farkı (Hiçbiri Türkçe'deki kısa 'o' harfi gibi okunmaz.)	18
10./əʊ/ ile /ɔ:/ farkı (Hiçbiri Türkçe'deki kısa 'o' harfi gibi okunmaz.)	18
11./ɔ:/ ile /aʊ/ farkı (Hiçbiri Türkçe'deki kısa 'o' harfi gibi okunmaz.)	19
12./i=/ɪ/ ile /i:/ farkı	20
13./n/ ile /ŋ/ farkı	20
14./o/ ile /u:/ farkı	21
2.BİRDEN FAZLA SESSİZİN YANYANA BULUNMASI	22
Okunuşuna göre iki sessiz yanyana örnek kalıplar:	22
a.Kelime başında	22

b.Kelime sonunda	23
Okunuşuna göre üç sessiz yanyana örnek kalıplar:	24
Okunuşuna göre dört sessiz yanyana örnek kalıplar:.....	24
3./r/ SESİ SORUNU	25
4.DİĞER OKUMA HATALARI VEYA KURALLARI	25
a.Okunmayan ünsüzler (Silent Consonants).....	25
‘bt’ yanyana gelme durumu; ‘b’ harfi okunmaz. Ancak önek olduğu durumlar bu kurala dahil değildir. Örneğin: ‘subtitle’ kelimesi sub + title diye ayrılır. ‘sub- ‘ burada önek olarak kullanılmıştır.	25
‘mb’ yanyana gelme durumu; ‘b’ harfi okunmaz.....	26
‘dj’ yanyana gelme durumu; ‘d’ harfi okunmaz ‘j’ harfi ise /dʒ/ diye okunur.	26
‘gm’ ya da ‘gn’ aynı hecede yanyana gelme durumu; ‘g’ harfi okunmaz.....	26
‘kn’ yanyana gelme durumu; ‘k’ harfi okunmaz.....	27
‘lk’ yanyana gelme durumu; ‘l’ harfi okunmaz*.	28
‘lm’ yanyana gelme durumu; ‘l’ harfi okunmaz.	28
‘lf’ yanyana gelme durumu; ‘l’ harfi okunmaz. /ɔ:/ ya da /a:/ gibi kalın seslidен sonra olur. Örneğin ‘elf’ ve ‘gulf’ kelimesinde ‘l’ okunur.	28
‘ln’ yanyana gelme durumu; ‘l’ harfi okunmaz. /ɔ:/ gibi kalın seslidен sonra ‘l’ sessiz olur.....	29
‘mn’ yanyana gelme durumu; ‘n’ harfi okunmaz.....	29
‘sc’ yanyana gelme durumu; ‘c’ harfi okunmaz.....	29
‘nd’ ya da ‘dn’yanyana gelme durumu; istisnai olarak ‘d’ harfi okunmaz. Bu genel bir kural değildir. Örneğin hand /hænd/ şeklinde okunur.	30
‘st’ yanyana gelme durumu; hece sonu değilse ‘t’ harfi okunmaz. ‘list, wrist’ gibi kelimelerde hece ve kelime sonunda olduğu için okunur.	30
‘wr’ yanyana gelme durumu; ‘w’ harfi okunmaz.	30
‘l’ nin okunmadığı bazı kelimeler.....	32
‘p’nin okunmadığı bazı kelimeler (ps’ ve ‘pt’ örüntülerine dikkat edin).....	33
‘s’nin okunmadığı bazı kelimeler	33
‘t’nin okunmadığı bazı kelimeler	33
‘u’nun okunmadığı bazı kelimeler. Genelde ‘ue’ ya da ‘ui’ olduğuna dikkat ediniz.....	33

‘e’nin okunmadığı bazı kelimeler. Genelde kelime sonunda olduğuna dikkat ediniz. Yine de bu örneklerde ‘e’ harfi okunmasa da kendinde önce gelen sesleri değiştirir/uzatır	34
b.Farklı okunan sessiz birleşimleri	36
‘gh’ yanyana gelme durumu; /f/ şeklinde okunur*.....	36
i‘gh’ yanyana gelme durumu; /ai/ veya /ei/ şeklinde okunur.....	37
c.Digerleri	37
‘ch’ okunmaz	37
‘h’nin okunmadığı bazı kelimeler (‘wh’; ‘gh’ yanyana gelme durumlarına dikkat edin)	38
‘-stion’ /ʃən/ diye okunur.*	39
‘-cial, -sial, -tial’ /ʃl/ ya da /ʃəl/ diye okunur.....	42
‘-cian’ /ʃn/ ya da /ʃən/diye okunur.	42
‘-cious, -tious’ /ʃs/ ya da /ʃəs/ diye okunur.	43
d.Yanyana çift sessizler (Double consonants) 1	43
İki ‘c’ yanyana ise ve devamında ince sesli geliyorsa /ks/ diye okunur:	43
e.Yanyana çift sessizler (Double consonants) 2	44
f.Çoğul ‘-s’; sahiplik bildiren ‘-s’; geniş zaman eki ‘-s’ ve ‘is’ ile ‘has’ın kısaltılmış hali olan ‘-s’nin okunuşu	45
g.Çoğul ‘-s’; sahiplik bildiren ‘-s’; geniş zaman eki ‘-s’ ve ‘is’ ile ‘has’ın kısaltılmış hali olan ‘-s’nin okunuşu	46
h.Çoğul ‘-s’; sahiplik bildiren ‘-s’; geniş zaman eki ‘-s’ ve ‘is’ ile ‘has’ın kısaltılmış hali olan ‘-s’nin okunuşu	46
i.İngilizce harfler ve farklı okunuşları.....	47
SESLİLER	47
‘a’nın okunuşları.....	47
e’nın okunuşları	50
i’nın okunuşları	53
o’nun okunuşları	56
u’nun okunuşları	62
SESSİZLER (consonants).....	65
·c’nın okunuşları (Türkçe’deki gibi okunur)	65
·d’nın okunuşları (Türkçe’deki gibi okunur)	65
·f’nın okunuşları (Türkçe’deki gibi okunur)	65
·g’nın okunuşları (Türkçe’deki gibi okunur).....	65
·h’nın okunuşları (Türkçe’deki gibi okunur).....	66
·j’nın okunuşları.....	66

·k'nin okunuşları (Türkçe'deki gibi okunur)	66
·l'nin okunuşları (Türkçe'deki gibi okunur)	66
·n'nin okunuşları (Türkçe'deki gibi okunur)	66
·p'nin okunuşları (Türkçe'deki gibi okunur)	66
·q'nun okunuşları	67
·s'nin okunuşları (Türkçe'deki gibi okunur)	67
·t'nin okunuşları (Türkçe'deki gibi okunur)	67
·w'in okunuşları	68
·x'in okunuşları	68
·y'nin okunuşları (Türkçe'deki gibi okunur)	68
·z'in okunuşları (Türkçe'deki gibi okunur)	68
DÖRDÜNCÜ BÖLÜM.....	69
KELİMELERDE HECE VURGUSU.....	69
a. İki heceli kelimeler.....	71
Türüne (sifat, fiil, zarf, isim) göre vurgu ve okunuşu değişen kelimeler	78
b. İkiden fazla heceli kelimeler.....	82
İŞLENEN EKLER (genel bakış)	83
a. VURGUYU ETKİLEMEYEN VEYA ÜZERİNE ALMAYAN SONEKLER.....	83
b. VURGUYU ETKİLEYEN SONEKLER	84
ÖNCEKİ SAYFALARDA LİSTESİ VERİLEN EKLERİN BOL ÖRNEKLİ HALİ	85
a. VURGUYU ETKİLEMEYEN VEYA ÜZERİNE ALMAYAN SONEKLER.....	85
1.-age	86
2.-ance/-ence* (Örn: utter: /'ʌtə/ ve utterance: /'ʌtərəns/) Vurguyu üstüne almaz ama bazı kelimelerde vurguyu değiştirir.	
İstisnalar bölümüne bakınız)	86
3.-en (Örn: awake: /ə'weɪk/ ve awaken: /ə'weɪkən/	88
4.-er/-or	88
5.-ess	89
6.-ful	89
7.-hood	90
8.-able ible	90
9.-ice	92
10.-ish (Not: fiil yapan -ish'le karıştırılmamalıdır.).....	92

11.-ism/-ist/-ise	92
12.-ive (Örn: act: /ækt/ ve active: /'æktrɪv/)	96
13.-less (Örn: count /kaʊnt/ ve countless /'kaʊntlɪs/).....	96
14.-ly.....	97
15.-ment (Örn: accomplish /ə'kɒmplɪʃ/ ve accomplishment /ə'kɒmplɪʃmənt/).	97
16.-ness	99
17.-ship	99
18.-ter.....	99
19.-ure.....	99
20.-zen	100
VURGUYU ETKİLEYEN SONEKLER	100
Vurguyu kendinden önceki hecveye alan ekler.....	100
1.-ient,-iant.....	100
2.-inal.....	101
3.-itive (-ive'e ayrıca bakın)	102
4.-ial, -ual (Örn: benefit: /'benɪfɪt/ ve beneficial: / bɛnɪ'fɪʃəl/)	102
5.-ic/-ics, -ical (Örn: academy: /ə'kædəmi/ ve academic:/ ækə'demɪk/) vurgu -ic öncesine kaydı.	104
6.-graphy; -ology	107
7.-metry; sophy (Örn: psycho: /'saɪkəʊ/ ve psychometry /sʌɪ'kɒmɪtri/)	107
8.-cracy, -crisy, -gamy, -nomy, -phony	107
9.-ian/-ion (ya da -sion, -tion, -cian: dikkat edilirse bu gruta çoğu kelime /ʃ(ə)n/, /ʒən/, /ʃən/ ya da /-iən/ diye okunur.).....	108
10.-ious/-eous/-uous (-ous' a vurguyu etkilemeyen ekler bölümünde bakın)	118
11.-id	121
12.-ity/-iety (Örn: solemn: /'sɒləm/ solemnity: /sə'lɛmnɪti/)	121
13.-iary.....	125
14.-ish (Not: sıfat yapan –ish'le karıştırılmamalıdır.)	125
15.-ify, -efy, -fy	126
16.-ium.....	127
17.-ior	128
18.-io.....	128
19.-iar	128
20.-itude	129
21.-ow (isim ve sıfatlarda vurgusuz, fiillerde vurguludur).....	129

22.-ia (b.2. ‘Vurguyu kendi üstüne alan sonekler’ de ‘phobia, mania, philia’ grubuna da bakın)	130
23.-ysis	132
24.-esis	132
25.-thesis	132
26.-tomy	133
b.1.2. Vurguyu kendinden İKİ önceki hecye alan sonekler	
(üç heceliyse en başa)	133
1.-ate –ator (iki heceli fil ve sıfatlarda –ate’ e bölümüne de bakın) Örn: mandate: /'mændeɪt/.....	133
2.-mony (veya çoğulukla –imony).....	134
3.-acy (İki heceliyse vurgu en başa gider).....	134
4.-cracy (acy ile karıştırılmamalıdır).....	136
5.-ory (vurgu kendinden önceki ikinci hecye gider; kelime iki heceliyse başa gider).....	136
6.-ate’li fiillerden türeyenler (-ate kuralına uygundur vurguyu değiştirmez)	137
7.-yse.....	138
b.2. Vurguyu kendi üstüne alan sonekler	
(Hemen hemen hepsi Fransızca’ dan gelen eklerdir.)	138
1.-ade	138
2.-aire (Örn: million: /'mɪljən/ ve millionaire: /,mɪljə'neə/.....	139
3.-eer/-ier (Örn: engine: /'endʒɪn/ ve engineer: /,endʒɪ'nɪə/)	139
4.-ee (kelimeye edilgenlik anlamı katar: Örn: ‘employ: işvermek’; ‘employee: iş verilen kişi, işçi’).....	140
5.-esce.....	141
6.-esque (-ique’ye de bakın)	141
7.-ese.....	141
8.-eur, -euse.....	141
9.-ate (fiillerde)	142
10.-ate (isim ve sıfatlarda okunuşu değişir ama vurgu fiillerdeki gibidir)	143
11.-ental/mental (Örn: parent: /'peərənt/ parental: /pə'rentl/)	143
12.-ette (Örn: cigar: /sɪ'ga:/ cigarette /,sɪgə'ret/.....	144
13.-ique/-que (-esque’ye de bakın)	144
14.-onomy, -onymy.....	145
15.-ometer, -ometry (‘ölçer, ölçen araç ya da ölçümü’ anlamında vurguyu üstüne alır)	145
16.-meter (uzunluk ölçü birimi ise vurguyu üstüne almaz)	146

17.-oo	146
18.-oon	146
19.-phobia, -phobic, -mania, -manic, -philia (-phile için geçerli değil), -philic	147
20.-osis.....	147
21.-itis	148
Ayrıca ek gelince değişen sesler:	149
Genel Tekrar (Azaltılmış örneklerle)	151
BEŞİNCİ BÖLÜM	165
GÖZ ÖNÜNDE BULUNDURULMASI GEREKEN	
DİĞER NOKTALAR	165
1.Özel İsimler.....	165
2.İngilizce'de okunuşu aynı olup anlamı ve yazılışı farklı olan kelimeler (Homophones=Eşsesliler).....	165
3.İki okunuşu olup anlamı veya türü değişimeyen kelimeler	173
4.Reflexive pronouns (dönüşlüük zamirleri; 'kendi' zamirleri)	173
5.Sayılar	174
6.İngilizce semboller ve okunuşları	176
7.İngiliz İngilizcesi (İngİ) ve Amerikan İngilizcesi (Amerİ).....	176
• Farklı okunan diğer kelimeler.....	178
8.İngilizce' de popüler isimler	181
9.Dünya'nın ünlü şehirleri (Ülkeler kendi dillerinde farklı okurlar. Burada İngilizlerin okuyusu verilmiştir).....	182
10.Ulkeler	184
11.Tonlama ve Ritim.....	187
12.Strong (vurgulu; güçlü) ve Weak (vurgusuz; zayıf) Form	189
13.Ulamalı Konuşma (Connected speech).....	193
14.Dinleme ve Konuşma için ipuçları	196
ALTINCI BÖLÜM.....	197
HECE VURGUSU KURALLARI (EK).....	197
BASIT SEVİYE KURAL	197
ORTA SEVİYE KURAL	197
İLERİ SEVİYE KURAL	198

YARARLANILAN KAYNAKLAR

- Akarslan, K. (2013). *Akarslan's affixionary*. Ankara: Akademisyen Kitabevi
- Kreidler, C.W. (2004). *The pronunciation of English: a course book*. Blackwell
- Pierrel, J.J. (2010). *Developing materials for teaching word stress in english*. Ball State University
- Sethi, J., & Jindal, D.V. (2007). *A handbook of pronunciation of English words*. New Delhi: Prentice-Hill of India Private Limited.
- Stoker, B. (2017). *Dracula*. İstanbul: MK Publications.

YARARLANILAN INTERNET SİTELERİ

- <http://www.bbc.co.uk/learningenglish/english/features/pronunciation>
- http://www.ijla.net/Makaleler/1804334261_1.pdf (Türkçe öğrenen yabancılar için temel seviye Türkçe kelimelerin UFA formatında yazılıp listelendiği makalem)
- <http://www.kenanakarslan.com/>
- <https://dictionary.cambridge.org/>
- <https://topphonetics.com/> (İngilizce kelimeleri UFA formatına çevirebilirsiniz.)
- <https://translate.google.com/>
- <https://voicenotebook.com/prononce.php> (Telaffuz eğitimi ve testi fırsatı veriyor)
- <https://www.0n0e.com/public/phoneme-synthesis/> (UFA formatında yazılmış metni seslendirin.)
- <https://www.howmanysyllables.com/> (İngilizce kelimelerdeki hece sayısını gösterir.)
- https://www.litscape.com/word_tools/ends_with.php (Sonu ... ile biten kelimeleri bulur ve listeler.)
- <https://www.oxfordlearnersdictionaries.com/wordlist/>
- <https://www.phonetizer.com/ui> (İngilizce kelimeleri UFA formatına çevirebilirsiniz.)
- <https://www.really-learn-english.com/word-stress.html>
- <https://www.wordstress.info/>
- © Kenan AKARSLAN, 2018-
- www.kenanakarslan.com